

Mirko Slade Šilović i Duško Geić

STARINSKI VERAS

Mirko Slade Šilović

MOJ TROGIR

Nove riči za starinske kante

MOJ ŽIVOTE

— Da bi udrile sve fortune
Prima meni, moj živote! —

Ufanja nima, osta mi je
gorki pelin, oj liposti!

Zibji, o more, utonulu
mladost moju, blago meni!

IME MOJE I NJEŽINO

— Ime moje i nježino
u ljubavi zapleteno
kano brštan sa granama
vene ljubav meju nama. —

Vene ljubav meju nama
ka ca tuzan prez majstrala
stoji brodić od jubaca
na grebenu sarca naša.

Na grebenu sarca naša
usrid pusta mora sama
za galebom uzdignuta
vene ljubav meju nama.

OJ IVANE

— Oj Ivane, rode moj,
šedlaj konja, aj' u boj! —
(allegretto burlesco)

Pušku važmi, meci praj
nek dušmana vata štraj!

Kako bisan budi riš
nek pobigne švaki miš.

Ako cuješ maca žvek,
brzon legni ti na klek.

Konja jasi, sabjon masi
Turcina se ne priplasi.

Napomena: Stihovi na desnoj strani su izvorni u starom napjevu.

KOLUDRICA

Koludrice mlada
sputna divojcice
ca si uranila
na pergulu gladit rusulice
blido ti je lišce
kâ u mrtve tice
pristravjena golubice
od ješa svetice
ca si bajna uranila
obe ruke na bunar slomila
zalivajuć cviće
ne sakrij se za brstanom gustin

nek ti oci pasu nebon pustin
zapoј zori grlon od grlice
nek ti ona orumeni lišce
a dvi ruke kâ bile oštije
ca jutrenju zvonidu
u srebro nek umije
koludrice
stidna murtalice
vavik mlada bila
ti razmolaj krila
i raspleti svilu pletenice

i ukazi suncu svoje rusulice
jono će jik zlaton porubit
i dok zajde cili dan će jubit
a ka' crjen za kastilcen miti
uzorita nemoj zaudobit
vecernju zazvonit.

J U B A V

DVI GRVICE

Jena trašparenta bila maća
jubavi
na zelenom nebu borike.

Onda su dvi o' jenoga tira pripadnute.

I jopet jena maća
na zelenoj travi
crjena zara jubavi.

PRVI POJUBAC

Svaki djir po pjaci
zalanpalo bi modro u joci
oli ka izneblušeni svitnjak
po noći.

Oslipija,
ništa ne bi vidija
nego modre očade,
rokete, roket bukete na facade.

A ka' san je prvi pu' jema pojubit
usri tisne kale,
kako da su me sve tercane tiščale
tres me uvatija,
bušulu san izgubija
i zanamisto u justa
u vrvojak uva san je pogodija.
A onda su sva zvona zazvonila
i ja san se inkanta.

Tako se moje ditinstvo zavrtilo
kâ frcal
i svakin djiron po pjaci
sve na basje kalavalo
u pakal.

Ca bi bilo i umrit
posli takoga mirakula.

TRI ŠTRADE

Najdrazja štrada

Svaka mi je najdrazja,
u svakoj bokunić mladosti moje
oto' je,
iz svake
jubavi naše
kamencić maše.

Najduzja štrada

Duga, sve duzja
zasto nasa jubav nikad ne svršije,

sve uzja, uzja
da nas boje kamen steplije.

Najmirnija štrada

Nikor u njon ne govori sam,

svi zajeno vicu,
arlecu i skricu
a ka' dica spavadu
matere se karadu.

Jedina ona kuco cini
zašto nima visje rici:
darovala meni jik
švik.

JUTRO

Mirliše murtila.

Limuni se žutidu.

Oci se Ivanove smijedu
kâ pramaliće u pitaru.

Jutro je Ivanov smij.

Murtila i žuti limuni
smijedu se kâ Ivanove oci,
ukraj gustirne.

Ka' vonja murtila,
ka' se limuni žutidu
Ivan se smije.

Ka' se Ivan smije, jutro je vavik.

MATER

Ruke, reka bi šavojarda
a na njima žuji, puno žuji
žuj do žuja, male blazinje za umor
i nikad nisu pocinule na pandil,
najscoli dok su preju pripredale i odmršivale
po našim intriganin putiman
i straćenin daniman.

A joci, joci ka svitnjaci ka' bi se najvisje smrklo.

Suze su dobrotu solile
da je lašnje zapametimo.

Pravjala je gacice, jō koje mudre gacice,
najmudrije, tamašne
a drage kâ cukaro de orzo ca bi jik vadila skrićno
iz komona.

Kako šterika je gorila,
na svaki uzdak i šušur zadržćala
i — dogorila.

I sve prostila.

BRNISTRA

Žulijan požutija,
pozlatila se Fumija,
škrape i gomile
tepli je maj
ubuka u žuti 'aj,

u brnistru,

di konistru, puncatu konistru,
di i di bus,
di cila jata
gorućegea zlata.

Iz mora kâ da sunce
u zutilu žuke zrije,
kâ da more sunca
zeleno stinje cekinima polije,
cila strana
kâ jena grana
vonjen modrinu opije.

Brnistra žuti cvit
moja je jubav
i cili svit.

USPOMENE

Ne stivajen slaki veraš
nego srce bidno paran
po šaližu izlizanog ditinjstva,
paš po paš se juto varan.

Zaludu isken pasana godišća
zatrvasena i provajen
skupit kolurana cakla,

Zaludu uspomene fermajen,
kâ anguje klizave bizidu
iz privraća svisti oštinane,
likunice petane u fanag
kunke su inkaštrane.

Nima fajde arcit nadu
zagorele špegacali skutu,

lanterna se madjika udunula,
ježincima posuti su puti.

Bunbal tuce, ribatije
a ja kvicin spore mrca,
uspomene pokopajen,
škicajen zANJI bokun srca.

KOSIRI

Privecer
dok jema još litnjega sunca
po baluštradama i grondalima
a bonaca vrj grada visi
u botu u velikoj priši
kâ furije doletidu
kosiri
odnidir iz nicesar iz miri
u jata se skupidu
pa se kâ strile zaletidu
konfužijun ucinidu:

arju kâ caklo na fite sićedu
lućida konca svitlosti krilima strizedu
po čeleštoj baloti neba
sinjaju crne štrike i cirke
kâ iz glave djometra Travirke
ca jema i ca nima na svitu,

modrinu kjunon žbužaju
retaje u file žuntaju
namotaju i molaju
oltre kroz oltre provuciju
od oblaka do ponistre
po kanpanilu do prve zvizde
za joci gurli vežiju
i to' se tripju, uncuski tripju
onda se tonbuladu naglo
igrajuć na vatalo kroza kalete
i kâ dičinji reoplani prikobaciju
i usput rusule rekamaju
cinidu špirale
cinidu od šale
strašni šaltomortale,

u let jidu
u let srce srcen inbazdaju

u let se jubidu
i skricedu o' ludoga veseja.

Sve se umiri
ka' mrak, mulaški labrić
krila crna rasiri
ostane samo nebo dišenjano izgratano
o' smija i vike izpuntano.

Ma di su, oklec ti cirkusanti kosiri?

ZAUDOBJENE KARTOLINE
I DANI PASANI

Dobrić

Okolo rašušena bunara
po stinama
ćakuladu dubja s moren.

Ošjak

Krepana voda
i žabe napuvace
za spotne konje izdaleka.

Lucica

Di prova leuta
di krma bracere
di argola ol pajola
u lazini otribjene ribje drace.

Obrov

Dičina gologuza
pasi
izgoreno sunce
na jardu.

Žudika

Mencuna se samo ime.

Pokastil

Kaštaš. Kagabarile. Škuribanda.
Svi smo u jedan karilac.
Pod nogu aparana mladost
išla je muntiš.

Mletaški lav

Na škanciji štorije
postivana škaja.

Cimatorij

Mužika
zara mira mrtvima.

U Jadesinoj kali

Marama crna
palac od trišća i ruvinca
kisnedu.

Most

Vavik je kalamita na drugu bandu,
ma je u zepima saura.

Kolovaja

Prazna stiva greba
za žive

IZ LIBRA UMRLIK

U dugon izgrizenon libru
ka letanije picigamorti
piše:
prominili su svit
oli
partili iz ovoga i primistili se u boji
kako jik je odija red
dneva toga, lita toga Gospodnjega:

jedan soldat iz galije
jena divojčica blida gladna
jena Šibenka i jena Braška
pokopane u jedan greb nabaška
i jopet jena ca su je nasli u fošal Poveretovik
p' onda gospodin biskup Mlečanin plemeniti
biskup ti i ti
biskupije te i te
ispri velikog oltara pokopan
uz ceremonije sve
pa stari Zane škonšuman
pa Moro štramacer
i jedan jopet prez imena galiot iz galere
kneza Banbariga
i jošćec jedan o' bulse kaliger
i sin oficijala
i čer aromatarata
i jedan ditić nepripoznat
apena se rodija

(bajna mu mat)
jedan ca mu je pala poklizija
pa dva šforcana iz galere konta Parodija
a onda šinjor kavaljere gastaldo
otoka Ciova
Vitorio Kapridova
zakopan na novi cimatorij
i jedan sridnji covik o' kuge
vanka grada...

i tako napri' gre mrtvorij
o' prvoga do zanjeg dana
po zakonu.

STARA CURA

Ka' bi se jemalo smracit,
pomuce
mekla bi na se plet
da se o' bronzina, kopanje i muke provuce
i lešto kroz nikoliko kalet
prika Fortina i Dobrića,
(nikad se nije ošervalala na slavića
di na boriku piva)
kraj rimeše, privajenog driva
i Tanburinovik
odvajala bi se u Gospe o' Zdravja
do banga u kantun.

Oto su jon bili svi vijadji i tratamenti,
fešte i nove vešte,
bali i krnevali,
za dušu godimenti,
i sve škuribande.

Oto bi na banag zaknjala.
A onda jope' lešto, lešto jope' nazad
za da bi muškima veceru paricala.
Jeno popone,
ka' je naglo zaškurilo
i dok je o svojon mladosti fantaštikavala
kasno se ošervalala
ni prispila nazad
— za pandil je pritisnija greb.

DOTRINA

U jono ditinjasto vrime
ka' bi dosli dani o' dotrine
tiščali su nam je u batišterij,
al mi nismo kapivali mišterij:
na konope o zvoni se tripjali
kâ mularija svega barunali,
kape smo na anđele jitali,
za fintu katekizam citali.
Za kaštig za ti naš morbin
visje bi puti svrsili u kamarin,
ol bi nas don Nane meka na šaliž kleknit
i pritija u justa mrtvu kost nan meknit.
Kojega smo straja onda vidili
i koju porciju o' matere primili.

U BARBIRIJI

Cin se zaginga koltrina na kolure:
— Bilo je barufe, an? —
— Moga si baranko pozdravit aventure. —
— An pace, ši, dobar dan. —

— Velika me priša, deštrigaj me lešto;
ugrijan je kušin, voltaj! —
Tresne taburin: — Zato ca te vidin češto! —
— A ti ondac skužaj. —

— Inšoma, utrupilo jik, gre na nasu. —
— Ca vavik štrologaješ,
ol si čorav pa ne vidis, turuntašu,
da mi nos sapunaješ? —

— Profunda pameti, trkmaron vaja vadit. —
— Nisan ti o' skandali. —
— A ca ćeš drugo boje, makline, radit, —
zalanpadu jočali,
— biće jik na mizu! — Gleda ispošoto,
krv sapunaću mača . . .
— Berikatu mi okinija deboto,
mokat se vaja ca! —

OŽELANDA

Malo je uri,
ni vidilica još nij'
kroz tisne kalete rebunbaje smij
inkapotani oželanduri,
smij škuri,
podmukli
kâ javli da su se uvukli
i nosidu bangalima pokrивene kajbune
kasile pune
živik malik mrcik . . .

Oćorili su tića . . .!
Ajme, bidnog tića
strajivog tića,
udunili mu pramalića
i sad jadan
skakuće, skakuće
po sampasti,
po sampasti svanut će,
a on piva
o' jenog do drugog driva
skakuće,
cinblaje . . .

Poje su zapasali oželanduri
zeleno poje kapoti škuri,
crno svanuće
za žute crjene modre šaljivce.
Naresili bošket od rećami i baketini
za smaknuće
i posli dvi-tri volte i fišća
cilo nebo u škatulu višća . . .

Oćorili su tića . . .!
Ajme, ca piva lipo
slipo
u mrklome danu
suncu u ponoća,
oćorili tića
neka boje piva
rećam na bošketu
privaru prokletu
prez modrine lista
pismon mata,
pismon place . . .

Oželanduri
labrići i gravani
potajani,
nesriknjaci guštadu
kako perušine prez tic letidu
kako košćice tanke pucadu
oba zemju,
a ne badaju kako zemja drće
ka mrtvo tulusno srce...

Oćorili tića
golića,
jadnića
neka piva boje.
A di su mu prolića
di mu je poje?
On piva muke svoje,
gorcicu grgoće
joce
nebo iske, poje oće
joce
skakuće...

Pivadu rećami lipo...!

Tića oćorili,
iglon nebo ocidili
plamen izgorili
neka piva
lipo,
slipo...
slipo...

MLIKARICE

Ostavile su posteju u zoru, i prije
a za šaldat štumik i privarit glad
vazele dvi suve smokve
i napršnjak rakije.

Na stotine grajski skalini
trudne su nabrojile
i koliko samo dice
i staroga svita
grintavoga i bolesnoga
mlikon napojile.

A svoju su dicu naranile
kasno pozapone
ka' su se doma vratile.

SIROMAŠKA VECERA

Na jarpu razdrtoga inbuja
mrsava se maška puja,
kraj umidnog baca
polako se gasi lumaca.

Prid svakin pjat manistre do kolobara,
od šegale kus kruva
i zdila navarnog kupusa
bevande tanke bukara.

Trudni sididu,
jidu . . .
kâ kolajuri rici cidu,
pa se po kantunima
u paucini o' sna
gubidu.

Plisnava jesen vonja
kâ mutna fonja.

TREŠETE I BRIŠKULA

Najdu se to' o' nedije pobidu,
po bangima ca jedva drito stojidu
posidnu, zamotaju škiju, isprazniju
bocune, pjucadu i punte brojidu.

I ononu: bugni karga, belu stresni,
s druge bande: a ca cekaš, s malon tajaj,
oćorija, uvatija ga je straj;
potaja se, šotokuco oni desni.

Onda žbonaca, pa se udubi:
lišinu, lišinu, suv san kâ ripa,
jedva mu se maknu zubi:
ščapinu jedan, javal te pipa,

a ca mi daješ falši mot
punti, punti, ni ta nije luda,

vataj kapon, dobra je batuda,
pa nagne opola puni pot.

Tako oni do kasni uri bunbižaju,
jidni bogaju i omac se jopet salucaju,
deštežo štrišjaju, akužaju,
zovu, kargaju i kapote daju.

A u posteju sanjadu
punte i njoki stanjadu.

DOŠLA JE FRIŽERKA

Velika štvár za malo misto!
Svak se cudí,
sapju žene i judi:
ma ca,
dosla je frižerka,
a!

Jo, kaka je,
kâ bubica sva je;
ti me kapiši,
jema i zada i sprida,
di projde zamirliši.

Djelože žene
kurjožaju,
otet će jin muža,
a one, bajne, postene.

A judi
za naporit joci
u filu cekadu brijanje do noći;
malo misto se budi!

NA VELI PETAK

Brkati soldati o' kartuna
na božji grebac stražu cinidu,
žene na ponistre meciju kandeke
a bratimi iz drugog svita špuntaju
nadimju se i pivadu
kâ iz tunbin grebi...

»Ca ucini tebi...«

I gredu
skulari
Miovjani,
Jakovjani,
Duovjani,
Karmelitani
u mrak i tunige pokore zamotani
kâ fantažmi brez tila,
ka duše o' prigatorija
u san gredu i goridu,
joci jin o' plamena kandaloti bliščidu
a zvona mucidu . . .

»Odgovori meni . . .«

Gredu o' truda pribiveni,
šklopari se po prsima privaliju,
kukujice žventulaju
a kanti rodulaju
priko kup i mirin,
priko portuni i sulari,
ispo volti i pokriveni oltari
za prošćenje vapidu,
mokri se kanpanili dondulaju,
u refulima juga
justa gorcidu.

»Rašpe moj, rašpiveni . . .«

Da ne budemo o' nenadinje svake iziveni,
vavik zgobavjeni,
da baranko o' sveca ne bude žežina,
ca visje zaciljenik ran,
ca manje zgrcenik dan
i svanuća prez mižerije,
smrknuća prez žalosne letanije,
da u ognju bude ca visje rebi,
ca punije mrize
a prazniji grebi.

»Rašpe nas . . .«

Sve raukiji glas
ispo zvoni rebunbaje
iz organa mižerere šekundaje,
o' tamjana i dunpliri
muti se vid,
iskrivjeni kandeliri
dušidu zid,
kâ umidni oblaci
po stinju tamašne prikaze

trpjenja anđeli ka tice
s krilima o' kukujice...
Zaradi cega smo na muke rašpiveni...?

»Odgovori meni...!

MAŠKARE

Nevoje se mekle u kantun
cili svit je danas u balun,

cili grad kâ velika šala
di se ruga, morbinaje, bala.

Kalete se užgale od smija
proščena je svaka ludarija.

Mekneš na se škatulu kartuna,
žmerdaš cunku sa bokun garbuna,

iz komona na franze veleta
kâ od luša kunpari moreta.

Od crjene karte žberletane,
od prababe na falde šotane.

maškare se svudir intrigaju,
falšin glason u, u, zavajaju.

Niko tišći o' žice očalin
i skakuće ka šenpji arlekin,

drugi meka miša na moletu
ol stivaje maški karocetu,

puna pjaca pulini i kurdil,
od zvončići štrepiti i burdil.

Samo bidnon juti pasa je morbin,
ne bi da za život ni supji fjorin,

jerbo ka' se cuje manjarola,
izgorija vas i njegova karijola.

Mularija na Čištu će Sridu
vuć komoštre nek se očištidu,

a moreta visje ne sakrije
je l' ko place oli se smije,

maškareta, ke ora že?

BARABAN

Mulelin i klapavica
vicu, trecu šporka dica
stari kaban
isparan
Ive mali, oma
ajde doma
bi' će ti ga ... baraban.

Govorija meštar Damjan
ca žnan, žnan
a van, eto
... baraban.

Cujte, cujte,
poslušajte frcajiku
ajte žene na prediku
u šveti Ivan
prvi ...
u šveti Ivan drugi
treći ...
baraban.

Rašpe moj,
atento štoj
koliko šalmi toliko ran,
dimidu torci i tamjan
zapan
baraban
... baraban.

Na pašjun, žene,
ustrpjene,
muke nisu otrpjene
post prvi,
drugi
svaki dan
baraban.

Mižerere, mižerere povazdan
susimo se kâ slane srdele
ka' jedan ka' jedan
nestajemo kâ kandeles
a na svrki
baraban.

ZAGORSKA BANDA

Ni kraj mora,
niti spore teste,
daleko od štrike, povrj Vilajice
pet je dima bilo,
pet komina s 'rpicama ladna luga,
a dvadeset i sedmero dice
bose crkavice
smij u škrape gubilo
po putima kurjačkim.
Na ognijšta pod pločom
nije se varilo
dok je smokav bilo,
a mrs bija gra' i sočivica,
tavuka i ljutičica,
umitala grlavica
crkavica.

Doklen s' okon dosegnija
a srcen posegnija
samo suša i jad bija,
i čoban i zmija
jezik plaze
a lokvu i piju i gaze,
kilometre dana uvijek jedne staze
svudir tvrda tmuša,
klanci jadicovci
unutra i vanka
krčevina kamena i duša,
jedna jãra s vrja do podanka,
zvonika
pirika, brez muzlice mlika
sikavica
suva crkavica.
Brez gazeta život pasji
di se voda suzon mĩri,
di je kora kruva tvrdja od kamena
a nevolju ne moš jnit sa ramena,

di se zemja u vričan prinosi,
a za konak gola stina
gola sirotinja,
tužna kukavica
crkavica.

A drnek su bristi samonikli
čučukanje babujače
na vrj drače
belenguze jadikovanje
i zraka svitlače.

BESIDE DIDA VISKA NA KANATU

Ka' buden na mizu ladan
i bil kâ šaltinpanca,
opran o' nevoje svita,

iz šufita kalajte dunplire
o' mišik izgrizene i o' macak popišane
i uzgite, ako još bude mokul voska na njima;

šropjenicu meknite kraj nog
i vrjon je napunite moren iz Lokvic
nek me štrapa kâ da jugo puše;
na prsi mi meknite oni teški kriz
ca san ga nosija ciloga života,
ni cutit ga neću.

A ti, iz baula vazmi pokojne babe bangal,
nek ti ne udi ça je malo tarman
i ca vonja na pasana vrimena,

pokrij se dobro priko glave,
ca triba da svit gleda suze tvoje,
bi' će ti lašnje plakat.

A kad sprovod projde, vrati sve
na stara mista i u noći,
kad ne budeš mogla spat,
slusaj kako piruju gagrice,

užmigni lumacu nek se manje potrosi petroja.

MOJ TROGIR

PJACA

Ako ne mogu prez teple beside,
mogu je nać kraj svake kolone.

Ako se oću napit tuge,
jema je na pritek u prisušenom bunaru.

Ako oću oslipit od lipote,
dosta je zavirit kroz kampanel u sunce.

Ako mi fali smilovanja,
na pjacu visi kadena sramote.

Ako mi triba provat malo smrti,
jema zaklani golubi po konalima.

JESEN

Suvi se lozin list
u jesen zablenuja,
od kapitela se ocipija
pa se zavrtija,
vrtija — —
vrtija — —
osta zavrteć
pa
i na šaliž se razbija.

Ma tišinu nije ni preniija.

BONACA

Bonaca kâ u bocun.

Rascirija se zvizdan na gradele lita.
Smanta se cipres usrid izgorene trave,
a masline po škrapama i kaduja
piju svoju krv.
Umuka je jablan.
Cesta ne vodi nidir.

U foši je more mrtvo kâ u caklenoj urni
u kojoj se lešaje patakun sunca.
Omarina duši kamen i arju
pa pridišu. Ni zeru bave.
Jedini se cini cut
sumanut cvrcak od izlišane madreperle:
brzon smokve — brzon grozje
brzon smokve — brzon grozje.

Bonaca kâ uje.

FUMARI

Koja lipost povrj kup' stari,
fumari,
file fumari,
fumari na jarpe,
na sami.
Iznikli,
cikli,
osvud viridu
iz samari,
iz ponistar i abajini
kurjožasti suside ćiridu
kâ kanoćali,
oli od late kaluni
ca su jik mekli matrozi;
veliki i mali
fumari dreti i krivi
anci šporoko sivi,
cotavi od priše zaradi faturete,
ozebli, zamotani
inbakukani,
šajavi od šuga tusti,
šucijavi i suvi od lozjega dima
ca jin se kapelin klima
od juga i bur pusti.
Ka' se u zoru najranije budidu,
iz njik izliciju
tepli drimjivi lancuni
i crni viščuni.
A po noći kâ šonanbuli
s mišecinon se grlidu,
s vitrima drćedu,
na sakrivalo igradu

s pipištrelima i cuvutama,
s maškan jubav cinidu.

Svakaki fumari jema:
kâ kajbe za tice
oli kâ fortice,
kâ dvori za ditinje snove
oli di se kaštradina sprema;
na volte,
na reštele, na štrike farabuti,
na kolure od matuni žuti.
Niki jemadu štanap od cejadina:
i joci, i justa, i pušidu
kâ pinperlini,
drugi žgobaju
i oblake voltaju,
a niki za fintu samo crnidu.
Jema fumari svakaki
kâ i cejadini
juski i makaki.
Šajete ognja i kankari kiš
sve jik višje rastacedu,
korbe jin molaju
i polako krolaju, krolaju...

OSTI

Ka' me mala smrt obajde,
ka' mi tuga dušon sajde
iz konobe vazest mi vaja
izgnijane osti
i misecu jušto probost kosti.

Ne mogu o' dragosti.

O' sipe će crnilo zacrnit ispo mosta.

Tri prsta je kala dan.

O more,
mišecu, oprosti
za grube ludosti,
to je bija samo sulac,
bija san mulac.

GARBINADA

Zbande škoji zaškurilo
u kulfu je uzavriło,
garbin juti
more muti,
priko mošta je polije
na žuč muku nadolije.
Oplimala pusta riva
grmi, trese, siva;
kroz lantine i konope
žviždje, ferma, p' onda jope',
ka da badnje kogod tura
paričana škontradura.
Ka zapara nebon šajeta,
šanta Barbara benedeta,
ako dojde šijunada,
propala je sva intrada.

RADOVANOV JENAR

Smrzlo je vanka. Visidu mosuri. Jenar.
Ali u sridici sutilijske stine
vatra gori, sve se magli od topline;
inkapotan, crjen u licu, Pasikar.

O komoštre bronzin, nadimjeno sve,
pritiloga krcat istija se vari,
vonj sitosti prisno obazeja stvari,
niza gredu mudrost cidu kulenice.

Ditić toci mlazon kripnu plemenščinu,
paričano sve je za tustu užinu
a za igru su zavrgli svitlost, kamen

virnoj crjenici vikovicni znamen.
Da je jopet jedan taki zimski dan
kako nan ga godišćima pravja Radovan ...

Duško Geić

ZABOJI I REBI

MOJI DIDI

ILIRI

Dvi ijade godišć
stine i tilo ruvinali,
vavi u punon forci,
i veće gomil stivali
vengo su stvorili doci.

Uvi se manje zemje sparićalo
vengo ca se za grebe tilo,
zato su mrce kopali u stine
za ne potrati' kus piščine.

MOJI DIDI

Moji didi su bili rojeni
za da moredu stine dubat,
za da moredu nidra o' zemje,
u Kobijak i u Dragu parat,
mašklinom, macom, trapnjon i prajon,
neka sve stenje, trpi i zvoni
o' zemje i mesa, koščic i bovani,
neka drće pusta Strana strajon,
za da poslin otoga straja
intrada bude obilata,
za da bude fraja.

A za ne mrce ca su
tiliman zemjino tilo konšumavali,
ca su jik nebo i zemja
puntaman i bociman kaštigavali,
ca su jidu nebeskomen
životiman muntu plaćali,
najlipša će marca funebra svirit
batanjen tovarik priko gomil i lazik
škripjanjen mišin navrj samarik.

I svi čedu kuntentni bit.

Uspokoji' će jik vonji
ca š njima daje intrada,
zamantat će jik vonji
o' mladoga masta.

TIKVICA

O' pe' litar tikvica,
o' trsa do trsa,
o' stožišća do stožišća
odila.

A ka' bi u zalaz partili
dida i barba coto,
nika nisu bili vinetni,
ma deboto.

KA' SMO KRCILI (Jakovu i Ignaciju G.)

Ka' smo krcili 'nu ledinu,
jo ka' smo tukli pustu brnistretinu,
svaka je žila kâ stegno debela bila
ka' smo tukli ledinu ca se godišćima ni radila.

A mi smo bili jušto dvojica,
nas dva su dva mašklina
i puno voje i force, mladosti i zeje,
čila se krcevina poton našin nadojila.

I vidili smo sutra ispri sebe:
pusto mlazje i puste rebe,
i ledinu krvnoga dušmana
ca mu se beštimon i žujima
žbrećanjen i dešpeton munta plaćala.

Ma mi smo bili samo dvojica su dva mašklina,
su forcon o' dvajse i vojon o' pedese,
i pōton ca je lija niza škine i tenpla
žedni i gladni zemje
i puni force, mladosti i žeje

ŽVELAT

Žvelat na motiku
ka' bi primutiva,
vrag mu onija kempatiku.

Motika u ruke balala
ka' je zagrća oli ogrća
a juski odila radja.

Krčija, judi zaboj!
redan ma propjo kâ dvor.

I zato nika ni' bilo straja
da neće za nj bi' žurnata.

DO ŠEZDESE

Do šezdese smiron sta,
di kojega cipla ćapa,
nika spotan ma ni sit,
ni se tija o' rive maknit.

Ka' jedan dan, zapan,
partija,
u Beč osvanija,
na štaciju litru popija
i prvon feraton doma.

Eto in ga na,
jesan in ga fika,
ne moredu višje reć
da nisan bija u Beč!

JUTRO

Zdravi, kume Ive!
Fajen Isus, kume Duje!
Diko boje, diko gore.
A ca se more.

Zbogovan, kume Duje,
gren riza' u Divuje.
A ja do Mulin
ojaštri 'no maslin.

TIJA JE JEMAT

Tija je jemat deve' sini
za diku, kâ deve' cabal maslin,
kâ deve' svojik osini,
za neka moredu
kâ more iskreci vriti,
za neka moredu na dan
dese ijad trsi zagrni,
za da moredu i Radime
i Dracane u dan zamladit,
a ako, ne daj Bože, partidu u bili svit,
neka in se kâ troskot oli rosopast
po cilomen svitu prospe ime,
i za neka moredu ko zna ca
za da bo se i Bog i javal pripa.

Ma o jedanaajst ca su ispo ploc joci otvorili
četvorica su ostala
a isto ka' bi spore šnjin u zaboj stala,
sarce se širilo kâ ca je Velo poje široko bilo
oli kâ ca je velika o' Šalduna vala.

CUDO

(staromen B.)

Jamara, demejana, ferata,
u Zagreb partija Bejata.

Cilin puten mîsli, kako mòra:
Ocelidu me na štaciju doceka naši —
a prve beside ka' je ariva:
Križ ti jubin i vo jema grajaši!

BILA KOŠUJA

Uvi m'e govoriya barbir:
Otac t'e bija,
kâ ritko koji težak,
vavi redan i cist,
i nî se moglo dogodit
da se brez bile košuje doje brit.

A ja san zna svoju nevoju
jerbo san svaku vecer,

ka' je bija na žurnatu,
triba u poje nosit bilu košuju.

A i mater bidna
jemala je š njin kalvariju,
jerbo, oli je bilo lako,
svaki božji dan sprema lušiju.

PRAVJALI SU (Pilipu Č.)

Ka' smo bili u Trogiru
u Čikare svi na piru,
pravjali su malomen Peri
trabakulanti i salbunjeri.

Govorili to su za ona doba
kâ jidra su bila makinje svete,
i lipo do Pulije ona su mogla
dovest trabakul, ma i gajete,
s moren su kvadrilju balale bracere
mi mladi kâ kapja, ĉrljene cere.

A 'noga vijada u Trogiru
deve' je spizi kuvano na piru,
pravjali su malomen Peri
trabakulanti i salbunjeri.

Otac

JOCI

Joci mu jemadu kolar
ka' o' masline lišće
u pramaliće
i teplinu
kâ najfiniji velur
ca ga se samo o' nedije
i o' sveca ubucije.

JUBAV

Veće nan je jubavi ostavija
ven ca je svoja poja volija
U ostavšćinu nan je zavišća
da mu unuci jemadu joci
kâ ca se nebo modri
u pramaliće, kâ vinograd zeleni
oli ka' iz Mulin kanpanele gledaš u Trogir.

CEVUNJICA

Nī ima ka' pri' da pocne
o' Gospe koje zrno paštri'
za neka more cevunjicu
iz poja dicit donit.

SRICA

Najstritniji je bija
ka' bi vinograd ozelenija,
namurava se i falija
kako se modri
i kako je mlaz bacija.

DICA

Trsi mu bili dica ca jik
jenako volija svik,
grlija jik cili vik.

I svaki put bi puno nestritan bija
ka' bi se nepomnjon
mlaz odvalija
oli reb slomija.

PUT

Susidiman nī nika dâ
kroz vinogra pasa'
(enti neću toga
još će in put ovo' osta')

SARCE

Sarce mu je reslo
ka' bi se dite
ispo trsa sakrilo
i šćipjalo.

POLIVANJE

Zatopija vidrijolu
a dica neka sparićadu vodu
(neka vazmu ramine),
vidija san nikoliko mać
najskoli ispo brine.

TUGA

(Ivanu Š.)

Navrnija pustu višnjaduru
da dica ne želidu,
a poslin toliko godišć,
naresli, poletili tići;
Sveti moj Ante
puna m'e kuća bila
arje i dice
a danas se nima ko
na cablo pope.

MASLINADA

Vavi je brojija masline:
Ispo Kontove meje,
ispo Cocine,
ispo brine
i tako daje,
i višje o' pedese
gori pu' strane.

Nika in nī zna broja
ma se pridobro sića
da je u 'na doba
pune kamenice uja jema.

A sa' još uvi pusta maslinada
(ma ko nas je 'vo kaštiga)
ritka su godišća
ka' se tolitar éapa.

TENPO

Jema judik
ca cili vik
provededu smiron,
spore sobon,
spore konobon,
tovaron, kozon,
ženon i dicon.

I nika žvelto!

A i tenpo
ca in ga
grajski reloj bati,
njiman deštežo kuri.

Ko zna kolika je
za njik šetemana,
i koliko juski vikov
dura njiov vik?

ŠINJORINE

U ure kalmene
deštežo gre vrime,
šinjorine
šeparane,
brojidu dane
ca kuridu,
a one
neudane.

IZA ŠKURI

Iza škuri
vavi sama
Mande Šaperana,

atento,
cili vik,
ceka ponen Žulijana,
iz šufita cuje miša,
u bavul grata biša,
dotu ji tarmica,
u konobu,
buža bužu
u bobu
gagrica.

STARA CURA

*Na kuću ti buža
di se legu repci,
ne bi te vazeja
da me molu sveci*

Ne bi je iz boba istira,
ni moletama taka
a uvi jema drugoj reć
taka, vaka, naka.

MANJABALINA

Manjabalina
tica fina,
kâ da je pila vina,
velika jon cina,
žvelta,
o' morbina,
sa' je vidiš
sa' je nima.

Manjabalina
tica fina
o' morbina.

LITRATI

LITRAT

Cili život ca je pasa
sa' mu kroza misli gre,
sve nevere, jedan porat,
dimi zimín uz komin.

Sa' je osta jedan litrat:
na gomilan mijun stin
a jena se ladna ploca
kalaje nad njin.

DIVOJKA

Tvoja crna oka dva
duge noći snijen ja,
striljadu me po vas dan
ne znan ca ću žalostan.

Jer gospocki ti odiš,
mene mlada ne vidiš,
svrni pogled, divojko,
na moj' šarce ranjeno.

BREZ GREBI

Svako jutro za vrimen
arivava dil škoja vaporicem
i svaka partenca opoponen
kidala veli kus duše.

Pa da je sarce sa' kâ ocejan,
ne more višje izdurat
brez ovac, gomil i mirin,
brez laz, puti i stin,
doci, drac i maslin,
brez komini i rebi,
brez ploc navrj kuć i grebi,
vukodlaci i noćin
i pri zoru morin.

Zaraj otega svega je zna
da mu partit vaja.

CA SU LIPA

Ca su lipa
poja kraj Trogira,
o' Krbanik
pa do Dragulina.

Još su lišpje
cure kraj Dobrića
ka' mastilcen
cekadu mladića.

VIDILICA

Užešćilo se,
pece Muline i Krbane,
umirila se Demunta
i potajala Punta.

U Blato kosidu situ,
zamutili u Piškeru,
kalafatadu
u Protovomen škveru.

Do'će brzon bava
odonamon priko Slanca,
di i di koko spava,
okolo njega spokoj i krejanca.

Joli bog, joli priroda, joli java,
u jedan san se lipi litrat namurava.

LOVACI

Sa' je vo', sa' je no',
žvelto se kacaje
u minut
na dese misti izaje.

Puste tire
opalili,
jo pegule
uvi' falili.

Stratili baline
(deseta duzina)
mularija arlekala
vamo, namo!
Tresla se batelina,
zaludu,
a zašto je zovedu
manjabalina!

TUMAČ MANJE POZNATIH RIJEČI

Anguja	— jegulja
aparavat	— zadužiti
apena	— tek
arcit	— trošiti
argola	— dio kormila broda
arlekat	— glasno dozivati
atento	— pažljivo
balat	— plesati
balina	— sačma
banag	— klupa
banda	— strana
bangal	— pokrivač od crnog tkanog sukna
baraban	— udaranje za izazivanje buke mjesto zvonjenja u korizm
barbir, barbirija	— brijač, brijačnica
barunavat	— činiti nestašluke
batišterij	— krstionica
batuda	— udar, pogodak
bava	— povjetarac
berikata	— vrat
beštima	— psovka
biša	— crvotočina
bodac	— vrst bolesti
bošket	— grm za lov ptica pjevica
bovani	— kamenje
brina	— ogradni zid pokriven žbunjem
brštan	— bršljan
bunbal	— zvono u trogirskoj katedrali
bunbižavat	— kartaški izraz
burdil	— buka
buža	— rupa
cera	— boja lica
cevunjica	— čevulja (grožda)
cimatorij	— groblje
cinblavat	— način pjeva ptice
cirk	— krug
crkavica	— teško življenje
cukarin	— bombon
ćapat	— uhvatiti
deboto	— skoro
dešpet	— inat

deštežo	— dugo, sporo
drnek	— pazar
dubat	— dupsti
durat	— trajati
duzina	— dvanaest
dir	— kratka šetnja, okretaj
falde	— nabori
falit	— pogriješiti
fantaštikavat	— maštati
ferata	— željeznica
fita	— kriška
fonja	— kloaka
forca	— snaga
fošal	— kanal, jarak
frcajika	— čegrtaljka
frcal	— zvrk
gacice (pravjat)	— priče (pričati)
gagrica	— moljac
galera	— galiija (robija)
gasta	— bezvrijedan stari novac
gingolavat	— njihati
gazeta	— novac
gratat	— grepsti, češati, strugati
inbazdavat	— prošiti (preneseno: varati)
inbuj	— stare vreće, krpe
inkantan	— začuden, nepomičan
inšoma	— međutim
intrada	— ljetina, zarada
intrigan	— zamršen
intrigavat se	— zabadati
iskat	— tražiti
ispošoto	— ispod
izpuntat	— izbosti
izneblusen	— iznenaden
jarpa	— hrpa
ješ	— gips
juski	— ljudski, dobro
jute	— krnje
kacat	— uroniti
kadena	— lanac
kajbun	— velika krletka
kagabarile	— dječja igra
kalamita	— gromobran (u smislu privlačenja)
kalafatat	— popravljati brod
kalavat	— spuštati
kaliger	— postolar
kalma	— tišina
kamarin	— sobičak
kanata	— kraj, svršetak
kandalot	— debela voštanica
kanpanel	— zvonik
karag	— jaka igraća karta
karijola	— kolica
karilac	— omeđeni dio
karoceta	— dječja kolica
kaštaš	— dječja igra

kaštig	— kazna
kapot (davati)	— izraz u igri karata
klapavica	— čegrtaljka, brbljavica
kolajur	— lužnjak
kolobar	— kolut
kolovaja	— uski prolaz
kolur	— boja
konistra	— košara
konfužjun	— zbrka
komoštre	— lanci o kojima visi lonac na ognjištu
konšumat	— potrošiti
kopanja	— drveni sanduk u kojemu se mijesi tijesto
korniža	— rub obale
korpet	— prsluk (dio odjeće)
kosiri	— čiope
krejanca	— pristojnost
kunparit	— izgledati
kurit	— imati dobru prođu
kurjožavat	— znatiželjno gledati
kus	— komad
kvicit	— biti u teškom položaju i čeakti
labrić	— sokol
laza	— prolaz u poljskoj ogradi
laznit se	— okusiti se
lažina	— morska trava
lešto	— brzo
lukunica	— sličica
lišina	— slaba igraća karta
litrat	— slika
lućid	— svijetao
lumaca	— petrolejka
luš	— raskoš
lušija	— veliko pranje pomoću luga
maca	— grana loze s više grozdova
maća	— mrlja
mamenija	— dječje veselo igranje
manjabalina	— vrsta morske ptice (gnjurca)
manjarola	— znak zvonom da je završen karneval
mirakul	— čudo
mirina	— stari srušeni zid
mitit	— proći, nestati s vidika
miza	— odor
mižerere	— vrst crkvenog pjevanja
mokat se	— otići
molavat	— puštati
moleta	— hvataljka
morbin, morbinavat se	— bezrazložno veselje
moreta	— maska
morina	— vrst vampira koji noću ne da disati
mot	— znak
mularija	— dječurlija
mulelin	— velika čegrtaljka
munta	— novčana kazna
nabaška	— napose
namurat se	— zaljubiti se
navaran	— nezačinjen
nenadinja	— iznenadna nedaća, bolest
nicesar	— ništa

oćada	— pogled
oćorit	— oslijepiti
organ	— orgulje
osin	— sjena
ošervat	— opaziti
oštija	— hostija
oštinan	— tvrdočlav, uporan
oželanda	— lov ptica pjevica
pajola	— daska na dnu broda
pandil	— suknja
partenca	— odlazak
paričat	— pripremiti
partit	— otputovati, otići
pasat	— proći
paš	— korak
pašjun	— muka
patakun	— novac
pegula	— nesreća, smola
picigamorti	— mrtvozornici
piščina	— pjeskulja
pokastil	— mjesto podno kule
poklizija	— srčani udar
pomuće	— neopaženo
pot	— posuda
praj	— prah, barut
prigatorij	— čistilište
primutivanje	— vrst kopanja motikom
priša	— žurba
prošešjun	— procesija
posanpasti	— napamet
punta	— upala pluća
ramina	— posuda od lima za vodu
Rašpe	— naziv za Trogirana
rašpiven	— razapet
reb	— trs
rečam	— ptica mamac
reful	— zamah vjetra
rekamavat	— vesti
reloj	— ura
repci	— vrapci
retaj	— ostatak
rodulavat	— valjati
roketa	— raketa
rosopas	— biljka (trava)
ruvinac	— otpaci žbuke
ruvinat	— oštetiti
salucat se	— šaliti se
saura	— teret
setemana	— sedmica
sita	— vrst biljke močvarice
skonsuman	— istrošen od bolesti
skular	— član bratovštine
sparičat	— pripremiti
spiza	— jelo
spotan	— znojan
stanjada	— velika posuda
stiva	— polica

stivavat	— slagat
strišjat	— kartaški izraz
stumik	— želudac
sular	— dio kuće
susur	— buka
svitnjak	— krijesnica
šalmi	— psalmi
šaldat štumik	— umiriti želudac, umiriti glad
šaltinpanca	— vrsta slatkiša
šalto mortale	— smrtni skok
šaliž	— pločnik
šavojarda	— slatki kruh
ščapin	— nespretnjaković
šegala	— vrst brašna
šekundavat	— odobravati, udovoljiti
šempji	— glupi
šeparano	— odvojeno
šforcan	— kažnjen
škancija	— polica
škija	— duhan
šklopari	— vrpce sa likom sveca
škontradura	— sudar, nevrijeme
škuribanda	— mračan predio
šotana	— podsuknja
šotokuco	— podmuklica
špuntavat	— nicati
štacija	— postaja
šterika	— vošatnica
štrika	— crta
štroligavat	— razmišljati
tajat	— kartaški izraz
tamasan	— neobičan
tarmica	— mali moljac
tenpla	— čelo
tenpo	— ritam
tir	— pucanj, hitac
trašparenat	— proziran
tripjat	— njihati
trkmar	— kućni pribor
tulusan	— malen
tonbulavat se	— prevrtati se
umitat se	— mučiti se, truditi
utrupilo te	— prevario si se
višć	— ljepilo za hvatanje ptica
vrit	— mjera za površinu
vrvojak	— vršak
zaboj	— usjek sličan brazdi (kod krčenja)
zara	— poradi
zaknjat	— zaspati
žberletan	— smiješno namazan
žbrečat	— prijetiti
žbužavat	— probijati
žežin	— post
žmerdat	— onečistiti
žuntavat	— nadodavati
žurnata	— nadnica, zarada
žvelat	— brz
žventulavat	— vijoriti

SADRŽAJ

Mirko Slade Šilović: Moj Trogir	141
Nove rici za starinske kante	143
Moj živote	143
Ime moje i nježino	143
Oj Ivane	144
Koludrica	144
Jubav	145
Dvi grlice	145
Prvi pojubac	145
Tri štrade	146
Jutro	147
Mater	147
Brnistra	148
Uspomene	148
Kosiri	149
Zaudobjene kartoline i dani pasani	150
Iz libra umrlik	151
Stara cura	152
Dotrina	153
U barbiriji	153
Oželanda	154
Mlikarice	155
Siromaška vecera	156
Trešete i briškula	156
Došla je frižerka	157
Na Veli petak	157
Maškare	159
Baraban	160
Zagorska banda	161
Beside dida Viska na kanatu	162
Moj Trogir	163
Pjaca	163
Jesen	163
Bonaca	163
Fumari	164
Osti	165
Garbinada	166
Radovanov jenar	166

Duško Geić: Zaboji i rebi	167
Moji didi	169
Iliri	169
Moji didi	169
Tikvica	170
Ka' smo krcili	170
Žvelat	171
Do šezdese	171
Jutro	171
Tija je jemat	172
Cudo	172
Bila košuja	172
Pravjali su	173
Otac	173
Joci	173
Jubav	174
Cevunjica	174
Srića	174
Dica	174
Puť	174
Sarce	174
Polivanje	175
Tuga	175
Maslinada	175
Tenpo	176
Šinjorine	176
Iza škuri	176
Stara cura	177
Manjabalina	177
Litрати	177
Litrat	177
Divojka	178
Brez grebi	178
Ca su lipa	178
Vidilica	179
Lovaci	179
Tumač manje poznatih riječi	180